

QUAN BARRY

lándzsás levelek¹

[VALAKI MONDJA, RAJZOLJ TÉRKÉPET]

Valaki mondja, rajzolj térképet. Telepítsd be gyermekkorod eseményeivel. Jelöld be a tó apadását a száraz tél után. A lépcsőt, ahol valaki pofon vágott. A helyet a hátsó kerítésen, ahol a család kutyája fölakasztotta magát, mikor próbált átugrani kikötve, órákkal később a test mint egy petyhüdt zászló szélcsendes napon. Rajzolj térképet, mondja valaki. Engedj utat emlékeidnek. A menekülttáborban százezren húzzák A kifejtett követ, amelytől nem látszik a bolyhozódó füst, mely korábban szülőfalud volt. Rajzolj négyzetet a fürdőbódénak, ahol nagypapa elbújt mindennap, hogy osztálytársai mohó szemeitől védetten egye meg napi tojását, egy X-et a bíróságnak, ahol téged és őt honosították, egy tört vonalat az útnak. Rajzolj térképet, mondja Jon. Engedj utat magadnak a versbe. Itt zuhant le a kisbabákkal teli repülőgép, amelyiken nem voltam rajta. Itt szégyelltem magam. A Pranash Egyetem második emeletén emberek várnak sorukra. Rajzoltál

Quan Barry 1973-ban született a vietnámi Saigonban. Boston északi partján nőtt föl. Négy verseskötete és egy regénye jelent meg, írásai többek között a New Yorkerben, a Missouri Review-ben, a Virginia Quarterly Review-ben láttak napvilágot. A Los Angeles Review of Books-ban írja róla Rigoberto González: „Quan Barry költészetében kirajzolódik egy kitartó merengés az erőszak természetén, a költő meglehetősen kiterjedt területen térképezte föl az erőszak lelőhelyeit, kezdve a személyes történetről az egyetemes történelmen át egészen az irodalmi és filmes reprezentációkig... Megengedi magának a részvételt is a narratívában, enyhe iróniával elismerve az erőszakkal kapcsolatos megszállottságát.” Barry elnyerte az Agnes Lynch Starrett Költészeti Díjat, valamint a Wallace Stegner program, a Nemzeti Művészeti Alapítvány és a Kreatív Írás Wisconsin Intézetének ösztöndíjasa volt. A Wisconsin-Madison Egyetemen tanít.

¹ A kötet eredeti címe: *loose strife*. A *loosestrife*, egybeírva, lizinkát jelent (a kankalinfélék családjába tartozó, Európában és Ázsiában őshonos és elterjedt, sárga vagy lila virágú növény). Különírva azonban megközelítőleg így lehetne visszaadni a szókapcsolatot: kibomló viszály. A „lándzsás levelek” fordítással igyekeztem megtartani az eredeti többértelműségét, valamint utalni is a lizinkára (ugyanis annak lándzsa alakú leveli vannak). – a ford.

már térképet, kérdezi Jon. Ingujjai már föltűrve.
 Negyvenöt perccel dél előtt a Herceg kiáll, és azt mondja,
 hogy a szerzeteseknek meg kell bocsátanunk. Nézzük őket
 kivonulni, sáfrányszínű csuháikban virágba borul testük.
 Rajzolj térképet. Röpülj a földgolyó másik felére. Itt a szoba
 a könyvtár mellett, ahol ráébredsz, milyen szegényes is tradíciód,
 a helyiek költői formái Krisztus korából
 származnak. Mesélj a térképedről. Magyarázd el, hogy
 a hullámos vonalak folyót jelképeznek, ez a téglalap
 az iskolából lett börtön, ahonnan csak heten
 menekültek meg élve. Ez a térképem. Ez a csillag a hely
 ahol egy teremnyi emberrel ülök, mindannyiuk
 megélt népi történet. Minden egyes térkép haláltól ragyog
 ám senki sem tudja hol nyugszanak szerettei.
 Hányszor tudok egy történetet elmondani, amely nem az enyém?
 A nő föláll, és azt mondja, hogy ő nem költő, nem állnak
 rendelkezésére a szavak. Egy háromszögre mutat egy papírlapon.
 Itt a helyszín, ahol a szülőháza melletti kútban
 emberi csontokat talált, és ahogy az anyja mondta neki,
ne félj, hiszen nem vadállatok tépték szét.

lándzsás levelek

[PÉLDÁUL AMIKOR AMA JEGES REGGELEKRE ÉBREDTÜNK]

Például amikor ama jeges reggelekre ébredtünk, még itt voltak.
 Az arcuk felső része már rég romokban, de még láthatod
 kezeikben a szándékot,

a valaha aranyló tenyerekben. Volt eszünk, hogy ne szólítsuk őket
 neveken, az Univerzumon Átragyogó Fény
 és Összhang, de ismeretesek történetek

a Hindukus lábainál eltévedt utazókról és a távoli
 ragyogásról, amely hazakalauzolta őket. Ahogyan a gyertya fizikailag belép
 testedbe, miután

elfújták. Gyöngyöző füst öntötte el a levegőt. Egy több száz
mérőföldre lévő iskolában mind a velem egykorú lányokat megmérgezték,
és múlt héten a fővároson kívül

nővéremhez hasonló korú nőt lőtt agyon a tömegben két férfi,
akik testüket az ő testébe erőszakolták, majd aztán hitetlennek ítélték,
így hát megölhették,

és ennyi az egész. Miután a látogatók elpusztultak, álmot láttam.
Férfiembert láttam egy tónál, és senki nem nézte őt
közvetlenül. A víz színén

megjelenő alakja tisztább, mint bármi a világon.
Álmomban a férfi azt mondta: „Évezredekkel ezelőtt,
mikor a testemet darabokra

szabdalta egy gonosz király, nem tartott fogva az én gondolata.”
Aztán álmomban valaki fölkapott egy követ, és én fölébredtem.
Egy hónap sem telt el,

a hatalmas fejekbe lyukakat fúrtak, aztán légvédelmi tankok gördültek be.
Minden egyes harmincméteres állás üresen, ám minden üreg minket formáz,
akár egy személy. Mielőtt megtörtént,

beszéltünk róla. Nagypapa mondta, nem jut nekik rész a mennyből?
A másodnagynéném mondta, ez így realisztikusabb. Isten nem a mennyben
hanem számkivetve.

LENGYEL ZOLTÁN fordításai